

POKÓJ / SUITE 115
UL. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 4/6
WARSZAWA 00-333. POLSKA

TEL (48-22) 828 60 60
FAX (48-22) 828 71 71
e-mail: bob@bob.com.pl

TOMASZ BARYLSKI
prof. dr hab. ADAM BRZozowski
prof. dr hab. WOJCIECH J. KOCOT
dr WIESŁAW OPALSKI
dr ARTUR KRZYKOWSKI
REMIGIUSZ KMIOLEK
MICHAŁ STRYJEWSKI
dr JĘDRZEJ KONDEK
PAWEŁ HELTA
MAGDALENA NOWAK
LESZEK KOT
MACIEJ KRUSZYŃSKI
ROMAN GIELECKI
KLAUDIA DOMASIEWICZ

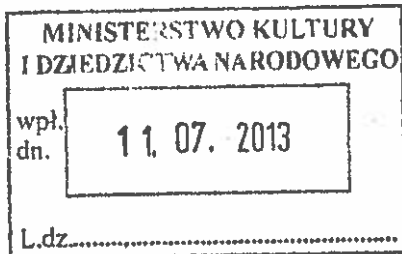
KOMANDYTARIUSZ
KLINEMAN, ROSE AND WOLF
- POLAND SP. Z O.O.
e-mail: krw@krw.com.pl

INDIANAPOLIS OFFICE:

SUITE 100
310 N. ALABAMA
INDIANAPOLIS, INDIANA 46204
USA

e-mail: splopper@snknlaw.com

STEPHEN E. PLOPPER

Warszawa, 11 lipca 2013 r.

Szanowny Pan
Bogdan Zdrojewski
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

Strona: **Towarzystwo Społeczno – Kulturalne Żydów w
Polsce z siedzibą w Warszawie**
Pl. Grzybowski 12/16, 00-104 Warszawa
zastępowane przez r.rp. Adama Brzozowskiego
oraz r.pr. Remigiusza Kmiołka

Dotyczy sprawy: DOZ-OAiK-6700/500/13

**WNIOSEK O PILNE ROZPOZNANIE SPRAWY
WRAZ Z UZUPEŁNIENIENIEM STANOWISKA SKARŻĄCEGO**

Działając w imieniu Towarzystwa Społeczno – Kulturalnego Żydów w Polsce z siedzibą w Warszawie (pełnomocnictwo w aktach sprawy), pozwalamy sobie prosić Pana Ministra o pilne zakończenie sprawy dotyczącej odwołania Towarzystwa od decyzji Stołecznego Konserwatora Zabytków Nr 582/N/13 z dnia 29 marca 2013 r.,

którą organ nie pozwolił wnioskodawcy na prace budowlane polegające na rozbiórce budynku Towarzystwa Społeczno – Kulturalnego Żydów w Polsce, zlokalizowanego przy Placu Grzybowskiem 12/16 w Warszawie.

Pragniemy zwrócić uwagę, że w samej tylko II. instancji skarżący oczekuje na rozstrzygnięcie już niespełna trzy miesiące, przy czym – jak zostaliśmy poinformowani przez urzędników Ministerstwa – sprawa ta nie została nawet przydzielona do określonego pracownika w celu merytorycznego rozpoznania. Do dnia dzisiejszego nie został też wskazany dodatkowy termin wydania decyzji, do czego obligują organ przepisy kodeksu postępowania administracyjnego.

Zaznaczmy, że rozbiórka przedmiotowego budynku jest jednym z pierwszych kroków zmierzających do realizacji na Placu Grzybowskiem inwestycji obejmującej budowę reprezentacyjnej siedziby TSKŻ (będącej największą świecką organizacją żydowską w Polsce) wraz z nową siedzibą Teatru Żydowskiego. Ambitnym celem Towarzystwa jest przy tym zastąpienie obecnie istniejącego budynku, o bardzo wątpliwych walorach architektonicznych, obiektem adekwatnym do tej prestiżowej lokalizacji, który dodatkowo konweniowałby z klasycystycznym otoczeniem Placu Grzybowskiem.

Potrzeba pilnego zakończenia niniejszego postępowania wynika z kilku względów.

Jak wielokrotnie podnosiliśmy – realizacja opisanej inwestycji jest warunkiem zachowania w tym miejscu Warszawy funkcjonującego ośrodka kultury żydowskiej, z którą obecnie istniejący budynek – pomimo, że budzić może pewne sentymenty – ma niewiele wspólnego. Jest to także warunek dalszego funkcjonowania Teatru Żydowskiego, będącego jedynie najemcą części pomieszczeń.

Sytuacja majątkowa Towarzystwa Społeczno - Kulturalnego Żydów w Polsce nie pozwala na ponoszenie kosztów utrzymania niszczonego budynku (znajdującego się w złym stanie technicznym) i jednoczesną realizację statutowych celów związanych z propagowaniem i rozwojem kultury.

Nie bez znaczenia jest też fakt, że dalsza działalność Teatru Żydowskiego w pomieszczeniach niespełniających norm bezpieczeństwa stanowi poważne zagrożenie dla życia i zdrowia widzów wystawianych tam spektakli.

Budynek przy pl. Grzybowskiem 12/16 nie jest objęty indywidualną ochroną konserwatorską, zaś stanowisko Stołecznego Konserwatora Zabytków wywodzone jedynie z faktu wpisu do rejestru zabytków samego Placu, jest zdecydowanie zbyt daleko idące. Argumenty w tym zakresie zostały szeroko omówione w samym

odwołaniu i nie jest naszą intencją powtarzanie ich w tym miejscu. Należy jednak zwrócić uwagę na następujące okoliczności:

1. Na skutek interwencji Generalnego Konserwatora Zabytków, działającego w imieniu Ministra Kultury (pismo z dnia 18 grudnia 2012 r., DOZ-OAiK-07/20/12[KP-08/12] adresowane do Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków), a następnie Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (pismo z dnia 8 stycznia 2013 r., WD.5133.2.1.2013, adresowane do Prezydentów, Burmistrzów oraz Wójtów miast i gmin Województwa Mazowieckiego) – budynek TSKŻ został wykreślony z gminnej ewidencji zabytków (por. Zarządzenie Prezydent m.st. Warszawy Nr 3967/2013 z dnia 5 marca 2013 r.).

2. Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2013 r. (DOZ-OAiK-6700/1298-2/12[KS]) Generalny Konserwator Zabytków, działający w imieniu Ministra Kultury, utrzymał w mocy postanowienie MWKZ nr 433/12 z dnia 26 września 2012 r. odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków „zespołu urbanistyczno – architektonicznego składającego się z Placu Grzybowskiego, skweru i budynków stanowiących dowód istnienia w Warszawie centrum kultury żydowskiej, zarówno przed II wojną światową jak i po jej zakończeniu”, obejmującego: Synagogę Nożyków, budynek administracyjno-biurowy (ul. Twarda 6), budynek Teatru Żydowskiego (Plac Grzybowski 12/16), Plac Grzybowski oraz skwer i zieleniec wokół synagogi.

W uzasadnieniu tego postanowienia organ stwierdził jednoznacznie, że:

„Należy zgodzić się z Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, iż „wskazane do ochrony relikty rozplanowania i zabudowy”, nie odpowiadają ustawowym definicjom zespołu budowlanego i układu urbanistycznego tzn. nie tworzą przestrzennego założenia miejskiego, zawierającego zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic i sieci dróg, ani powiązanej przestrzennie grupy budynków wyodrębnionej ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcje, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi.”

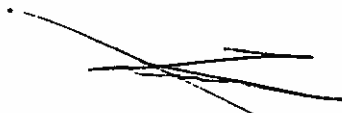
Ponadto z powołanego postanowienia wynika, że w opinii obu organów opisany zespół nie może być uznany za zabytek w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ze względu na brak odpowiednich wartości artystycznych, historycznych i naukowych.

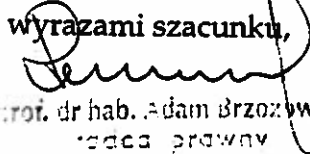
Przywołane, zbieżne stanowiska Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Ministra Kultury stanowią istotny argument przemawiający za zasadnością odwołania złożonego przez TSKŻ w niniejszej sprawie. Wynika z nich jednoznacznie, że budynek objęty wnioskiem TSKŻ – nie dość, że nie jest przedmiotem indywidualnej ochrony – to dodatkowo nie stanowi integralnej części spójnego zespołu urbanistycznego, który ze względu na wartości artystyczne, historyczne lub naukowe mógłby być uznany za zabytek i wpisany do właściwego rejestru.

Powyższe wnioski należy w szczególności zestawzić z omówionym szeroko w odwołaniu argumentem, iż w chwili wydania decyzji o wpisie założenia urbanistycznego pl. Grzybowskiego do rejestru w 1965 r., budynek TSKŻ – mylnie zresztą określany mianem budynku Teatru Żydowskiego – w ogóle nie istniał. Potwierdza to dobitnie, że brak jest dostatecznych podstaw do uznania, iż przedmiotowy budynek nie może być zastąpiony nowym obiektem, konwenującym z istniejącym otoczeniem placu Grzybowskiego.

Ze względu na powyższe jeszcze raz uprzejmie prosimy o możliwie pilne uchylene zaskarżonej decyzji Stołecznego Konserwatora Zabytków z dnia 29 marca 2013 r. jako zbyt daleko idącej ingerencji organu I instancji w uprawnienia właścicielskie TSKŻ i orzeczenie zgodnie z wnioskami przedstawionymi w petitum odwołania.

Dokumenty powoływane w niniejszym piśmie, dla ułatwienia, załączamy.

Remigiusz Kmiotek
radca prawny
WA-7041

Z wyrazami szacunku,

prof. dr hab. Adam Brzozowski
radca prawny
WA-4564

Załączniki:

- 1) pismo Generalnego Konserwatora Zabytków z dnia 18 grudnia 2012 r., DOZ-OAiK-07/20/12[KP-08/12], adresowane do Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków;
- 2) pismo Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 8 stycznia 2013 r., WD.5133.2.1.2013, adresowane do Prezydentów, Burmistrzów oraz Wójtów miast i gmin Województwa Mazowieckiego;
- 3) Zarządzenie Prezydent m.st. Warszawy Nr 3967/2013 z dnia 5 marca 2013 r.;
- 4) postanowienie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 czerwca 2013 r. (DOZ-OAiK-6700/1298-2/12[KS]).

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Warszawa, dnia _____

DOZ-OAiK-07/20/12[KP-08/12]

Wojewódzcy Konserwatorzy Zabytków

Szanowni Państwo,

W dniu 5 czerwca br. upłynęły dwa lata od daty wejścia w życie ustawy z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 75, poz. 474). Z przepisu art. 6 ust. 2 w zw. z art. 7 tej ustawy wynika, że do dnia 5 grudnia 2012 r. powinna zostać założona gminna ewidencja zabytków. W związku z kierowanymi przez Państwa oraz organy gmin pytaniami, dotyczącymi zasad tworzenia i prowadzenia tej ewidencji, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Ewidencje zabytków, zarówno krajowa, wojewódzkie jak i gminne, są zbiorami przeznaczonymi dla zabytków, co jednoznacznie wynika z ich nazwy. Nie ma zatem w nich miejsca na dobra kultury współczesnej. Przy prowadzeniu ewidencji wojewódzkich i gminnych (krajowa jest zbiorem wojewódzkich), należy zatem mieć na uwadze przepis art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.). Z norm w nim zawartych wynika, że zabytkiem nie jest każdy przedmiot (ruchomy lub nieruchomy) „wiekowy”, „stary”, stanowiący pozostałość po minionych epokach, ale taki, który dzięki posiadanym wartościom zasługuje na zachowanie. Zabytkiem zatem będzie rzecz ruchoma lub nieruchoma, której wartości historyczne, naukowe lub artystyczne są wyższe niż przeciętne.

Zgodnie z przepisami poprzednio obowiązującymi, charakter swego rodzaju podstawowy miała ewidencja wojewódzka, prowadzona przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Zawartość ewidencji gminnej i krajowej była uzależniona od obiektów ujętych w ewidencji wojewódzkiej, a z włączeniem karty zabytku nieruchomego do ewidencji nie wiązały się konsekwencje w postaci konieczności uzyskania zgody organu ochrony zabytków na realizację inwestycji. Zgodnie natomiast z przepisami obecnie obowiązującymi, ewidencja gminna ma charakter odrębny wobec ewidencji wojewódzkiej. Przepis art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowi, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy, zgodnie natomiast z ust. 5. w gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru;

[Handwritten signature]

- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Z przepisu tego wynika zatem, że w ewidencji gminnej mogą znaleźć obiekty i obszary nie ujęte w ewidencji wojewódzkiej. Zabytki takie muszą być jednakże wyznaczone „w porozumieniu” z wojewódzkim konserwatorem zabytków, co oznacza uzyskanie zgodnego stanowiska organu prowadzącego ewidencję gminną oraz organu współdziałającego. Do ewidencji gminnej nie można zatem włączyć obiektów i obszarów, których nie zaakceptował wojewódzki konserwator zabytków lub wójt (burmistrz, prezydent miasta). Stanowisko organu współdziałającego, które może być oczywiście poprzedzone konsultacjami z organem prowadzącym, powinno być wyrażone w piśmie urzędowym; nie będzie miał natomiast w tym przypadku zastosowania przepis art. 106 Kpa.

Trzeba przy tym podkreślić, że organ gminy, występując do wojewódzkiego konserwatora zabytków o akceptację włączenia do gminnej ewidencji zabytków obiektów i obszarów nie ujętych w ewidencji wojewódzkiej ani nie wpisanych do rejestru zabytków, powinien o nich przedstawić na tyle wyczerpującą informację, aby wojewódzki konserwator zabytków mógł te zabytki zidentyfikować. Konieczne zatem będzie podanie adresu zabytku, w przypadku obszarów – określenie ich granic, a także krótki opis zabytku.

Opracowanie karty adresowej zabytku oraz osiągnięcie konsensusu z wojewódzkim konserwatorem zabytków co do włączenia jej do właściwego zbioru, nie oznacza, że zabytek został już ujęty w gminnej ewidencji zabytków. Do tego konieczne jest, zgodnie z przepisem § 18 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. Nr 113, poz. 661), sprawdzenie, czy dane zawarte w karcie adresowej są wyczerpujące i zgodne ze stanem faktycznym oraz dokonanie aktu włączenia karty adresowej zabytku nieruchomego do gminnej ewidencji zabytków. Czynności te należą do kompetencji organu gminy, tj. wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenie nie przewidują wydawania decyzji ani postanowień w sprawie włączenia zabytku do ewidencji gminnej, niewątpliwie jednakże powinien to być akt w sposób jednoznaczny wyrażający wolę organu w przedmiotowym zakresie, wydany w określonym dniu. W związku z tym, włączenie zabytku do ewidencji gminnej powinno mieć swój materialny wyraz w wydaniu przez właściwy organ gminy aktu o charakterze wewnętrznym, tj. zarządzenia, czy decyzji, rozumianej jako akt woli, nie zaś jako zewnętrzny akt administracyjny.

Reasumując, proces włączenia karty adresowej do ewidencji gminnej zabytku, który nie został ujęty uprzednio w ewidencji gminnej ani wpisany do rejestru zabytków, będzie przebiegał w następujących etapach:

I etap – opracowanie karty adresowej zabytku,

II etap – współdziałanie z wojewódzkim konserwatorem zabytków, zakończony zajęciem stanowiska przez ten organ w formie pisma urzędowego; etap ten nie dotyczy zabytków, które w gminnej ewidencji mają się znaleźć obligatoryjnie – tzn. wpisanych do rejestru albo ujętych w ewidencji wojewódzkiej,

III etap – sprawdzenie przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, czy dane zawarte w karcie adresowej są wyczerpujące i zgodne ze stanem faktycznym,

IV etap – wydanie przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta zarządzenia o włączeniu karty adresowej zabytku do gminnej ewidencji zabytków; etap ten oraz etap III dotyczyć będą także zabytków, których karty włącza się do ewidencji gminnej obligatoryjnie.

Zasady powyższe, z pewnymi modyfikacjami, będą miały zastosowanie do włączania kart ewidencyjnych zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Pominięty oczywiście będzie etap II, natomiast dokonanie czynności z III i IV etapu należy do kompetencji wojewódzkiego konserwatora zabytków (§ 14 rozporządzenia). Aktem, na mocy którego karta ewidencyjna zabytku zostanie włączona do ewidencji wojewódzkiej, powinno być zarządzenie wojewódzkiego konserwatora zabytków. Ponadto, zgodnie z § 15, o włączeniu zabytku nieruchomości do wojewódzkiej ewidencji zabytków wojewódzki konserwator zabytków zawiadamia właściwą gminę, w celu ujęcia tego zabytku w gminnej ewidencji zabytków.

Ewidencje zabytków wszystkich rodzajów, podobnie jak i rejestr zabytków, mają charakter zbiorów otwartych, co oznacza konieczność wydawania przez właściwe organy kolejnych zarządzeń, w miarę włączania do tych zbiorów następnych obiektów lub obszarów.

Konsekwencją ujęcia obiektów lub obszarów w gminnej ewidencji zabytków jest obowiązek uzyskania akceptacji organu ochrony zabytków dla planowanych przy nich działań inwestycyjnych. Zgodnie z art. 53 ust. 4 pkt 2 oraz art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, a także decyzje o warunkach zabudowy wydaje się po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków w odniesieniu do obszarów i obiektów objętych formami ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Przepis art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.) stanowi natomiast, że w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Zawarte w powołanych powyżej przepisach normy uzasadniają stwierdzenie, że włączenie karty adresowej danego obszaru lub obiektu do gminnej ewidencji zabytków skutkuje ograniczeniem wykonywania prawa własności oraz innych praw do nieruchomości.

Kwestia ta ma istotne znaczenie w kontekście procedury tworzenia ewidencji gminnej i włączania do niej kolejnych zabytków. Przepisy prawa nie przewidują *expressis verbis* obowiązku informowania właścicieli i posiadaczy zabytków o ujęciu go w gminnej ewidencji zabytków. Jednakże, z uwagi na konsekwencje, jakie się z tym wiążą, pozostawienie ewidencji jako zbioru o zawartości ujawnionej wyłącznie organom właściwym w sprawach ustalenia warunków zabudowy, planowania przestrzennego oraz pozwoleń na budowę i rozbiórkę, klóci się z wyrażoną w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą demokratycznego państwa prawnego. Zasada ta jest ściśle związana z postulatem informowania obywateli o tych działaniach organów, które mają wpływ na ich prawa i obowiązki, a zwłaszcza skutkują szeroko rozumianymi ograniczeniami praw. W związku z tym, fakt włączenia karty adresowej zabytku do gminnej ewidencji zabytków powinien być podany do publicznej wiadomości w sposób przyjęty w danej gminie. Uzyskanie takiej informacji przez zainteresowane podmioty jest warunkiem skutecznego i prawidłowego gospodarowania nieruchomościami zabytkowymi.

Zwracam się do Państwa z prośbą o zastosowanie powyższych zasad i przekazania niniejszego pisma kierownikom podległych delegatur oraz organom gmin pozostających na obszarze Państwa właściwości. Niezachowanie ww. zasad będzie skutkowało tym, że Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego w postępowaniach administracyjnych nie będzie uznawał obszarów i obiektów za ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Z poważaniem

URZĘDNIK
CZŁONKOWSKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
SEKRETARZ STANU
GENERALNY

Piotr Zuchowski

MAZOWIECKI
WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR
ZABYTKÓW

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie
ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa
tel. (+48) 22 44 30 400, fax (+48) 22 44 30 401
www.mwzkz.pl

Warszawa, dnia 8 stycznia 2013 r.

WD.5133.2.1.2013

**PREZYDENCI, BURMISTRZOWIE ORAZ WÓJTOWIE
MIAST I GMIN WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO**

Szanowni Państwo,

Formułując przed dwoma laty pismo informujące o wprowadzeniu nowej formy ochrony zabytków poprzez uwzględnienie jej – obok, jak dotychczas, ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - także w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (linii kolejowej/ lotniska użytku publicznego) Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków podkreślił szczególny charakter gminnej ewidencji zabytków (vide pismo z dnia 14 lipca 2010 roku, sygn. WD.0713-3/1/10). W odróżnieniu od wojewódzkiej ewidencji, która nie przekłada się w bezpośredni sposób na nałożenie prawnej ochrony konserwatorskiej, przepisy prawa – a w szczególności budowlanego - odwołują się do zbioru gminnej ewidencji, prowadzonego przez samorządy w formie zbioru kart adresowych.

Obecnie wskazuję ponownie, iż w art. 6 ust. 2 w związku z art. 7 ustawy z dnia 18 marca 2010 roku o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zmianie niektórych innych ustaw przewidziano dwuletni termin na założenie gminnych ewidencji zabytków (tj. do dnia 5 grudnia 2012 roku). Przekroczenie tego terminu nie oznacza jednakże ustania powyższego zobowiązania. Przy czym należy pamiętać, że do czasu faktycznego założenia gminnej ewidencji zasób zabytków określa wyłącznie organ konserwatorski, o ile samorząd danej gminy nie uczestniczył aktywnie w tworzeniu wykazu zabytków przewidzianych do włączenia gminnej ewidencji zabytków. Umieszczenie zabytku we wspomnianym wykazie - obok obiektów chronionych niezależnie, z mocy decyzji wpisującej zabytek do rejestru zabytków - skutkuje koniecznością przeprowadzenia dodatkowego postępowania administracyjnego w odniesieniu do tegoż zabytku w celu uzyskania wiążącego stanowiska wojewódzkiego konserwatora zabytków. Dotyczy to także zabytków planowanych do włączenia do wojewódzkiej ewidencji zabytków (vide art. 8).

Jak zaznaczono prowadzenie ewidencji nie podlega ograniczeniom czasowym, gdyż obie – wojewódzka i gminna – mają niezbywalny otwarty charakter, a tym samym dwu i trzyletni termin przewidziany w nowelizacji jest jedynie terminem instruktażowym. Zaznaczam jednakże, że zgodnie ze stanowiskiem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (wyrażonym w piśmie z dnia 18 grudnia 2012 roku) zarówno założenie gminnej ewidencji, jak i wprowadzenie zmian w tejże, oznacza dla organu gminy konieczność wydawania stosownych zarządzeń. I aczkolwiek, przepisy prawa nie przewidują *expressis verbis* obowiązku informowania właścicieli i posiadaczy zabytków o ujęciu go w gminnej ewidencji zabytków, fakt włączenia do tejże powinien być podany do publicznej wiadomości w sposób przyjęty w danej gminie. Oznacza to spełnienie zasady informowania obywateli o działaniach organów, które mają wpływ na ich prawa i obowiązki, a zwłaszcza skutkują ograniczeniami praw. Zgodnie bowiem z art. 53 ust. 4 pkt. 2 oraz art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, a także decyzje o warunkach zabudowy, wydaje się w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków w odniesieniu do obszarów i obiektów objętych formami ochrony zabytków. Przepis art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. prawo budowlane stanowi natomiast, że w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a) ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, we wspomnianym piśmie, zaleca następujące zasady prowadzenia gminnej ewidencji zabytków:

I etap – opracowanie karty adresowej zabytku, wyczerpująco i zgodnie ze stanem faktycznym;

II etap – współdziałanie z wojewódzkim konserwatorem zabytków, zakończone zajęciem stanowiska przez ten organ w formie pisma urzędowego; etap ten nie dotyczy zabytków, które w gminnej ewidencji mają znaleźć się obligatoryjnie (vide wykaz zabytków nieruchomości, w tym stanowisk archeologicznych, wpisanych do rejestru zabytków oraz włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków podany do publicznej wiadomości poprzez stronę internetową MWKZ) lecz dotyczy innych zabytków nieruchomości wyznaczonych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków; należy też podkreślić, iż zmiany ustalone w toku weryfikacji obiektów umieszczonych w wykazie wymagają pisemnego stanowiska wojewódzkiego konserwatora zabytków;

III etap – sprawdzenie przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta danych zawartych w karcie adresowej;

IV etap – wydanie przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta zarządzenia o włączeniu karty adresowej zabytku do gminnej ewidencji zabytków; etap ten oraz etap III dotyczą także zabytków, których karty wiążą się obligatoryjnie.

W uzupełnieniu powyższych wskazań należy pamiętać, iż zbiór wojewódzkich kart ewidencyjnych systematycznie powiększa się (vide wykaz obiektów planowane do włączenia do wojewódzkiej ewidencji na stronie Internetowej MWKZ), a jednocześnie część dokumentacji zyskuje walor wyłącznie archiwalny, gdyż wartości zabytkowe nie są niezmienne i mogą ulec znacznemu zmniejszeniu lub zostać utracone wraz z całkowitym zniszczeniem zabytku, jak i podważone wskutek nowych ustaleń naukowych. Tym samym, obowiązek umieszczenia zabytku włączonego do wojewódzkiej ewidencji zabytków w ewidencji gminnej winien być weryfikowany bieżącymi ustaleniami.

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Rafał Nadolny

Otrzymuję:

- 1/ Prezydenci Miast Województwa Mazowieckiego
- 2/ Burmistrzowie i Wójtowie Miast i Gmin Województwa Mazowieckiego
- 3/ S X WUDZ a/a (WD, WN, WK, WA, IP)

Do wiadomości:

- 5/ Wojewoda Mazowiecki
- 6/ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- 7/ Dyrektor Departamentu Ochrony Zabytków
- 8/ Marszałek Województwa Mazowieckiego
- 9/ Starostowie Powiatów Województwa Mazowieckiego

**ZARZĄDZENIE NR 3967/2013 r.
PREZYDENTA MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
z dnia 5 marca 2013 r.**

w sprawie zmian w ewidencji zabytków Miasta Stołecznego Warszawy

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 9 i art. 31 w zw. z art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591¹), art. 22 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568²) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do gminnej ewidencji zabytków Miasta Stołecznego Warszawy włącza się karty adresowe zabytków nieruchomości wymienionych w części A załącznika do zarządzenia.

§ 2. Z gminnej ewidencji zabytków Miasta Stołecznego Warszawy wyłącza się karty adresowe zabytków nieruchomości wymienionych w części B załącznika do zarządzenia.

§ 3. 1. Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Stołecznego Warszawy.

2. Zarządzenie wchodzi w życie w terminie dwóch tygodni od podpisania.

**Prezydent
Miasta Stołecznego Warszawy
/-/ Hanna Gronkiewicz-Waltz**

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220; Dz.U. z 2002 r. Nr 62, poz. 558; Dz.U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984; Dz.U. z 2002 r. Nr 214, poz. 1806; Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717; Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; Dz.U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271; Dz.U. z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Dz.U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1203; Dz.U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1759; Dz.U. z 2005 r. Nr 172, poz. 1441; Dz.U. z 2006 r. Nr 17, poz. 128; Dz.U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1457; Dz.U. z 2006 r. Nr 181, poz. 1337; Dz.U. z 2007 r. Nr 48, poz. 327; Dz.U. z 2007 r. Nr 138, poz. 974; Dz.U. z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; Dz.U. z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; Dz.U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458; Dz.U. z 2009 r. Nr 52, poz. 420; Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241; Dz.U. z 2010 r. Nr 28, poz. 142; Dz.U. z 2010 r., Nr 28, poz. 146; Dz.U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675; Dz.U. z 2010 r. Nr 40, poz. 230; Dz.U. z 2011 r. Nr 117, poz. 679; Dz.U. z 2011 r. Nr 134, poz. 777; Dz.U. z 2011 r. Nr 21, poz. 113; Dz.U. z 2011 r. Nr 217, poz. 1281; Dz.U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887; Dz.U. z 2012 r. poz. 567.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959; Dz.U. z 2004 r. Nr 238, poz. 2390; Dz.U. 2006 r. Nr 50, poz. 362; Dz.U. z 2006 r. Nr 126, poz. 875; Dz.U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206; Dz.U. z 2007 r. Nr 192, poz. 1394; Dz.U. z 2009 r. Nr 97, poz. 804; Dz.U. z 2010 r. Nr 75, poz. 474; Dz.U. z 2010 r. Nr 130, poz. 871.

LP	ID	Obiekt	Nazwa historyczna obiektu	Nazwa współczesna obiektu	Adres	Nr w rejestrze
1	00026067	budynek przemysłowy		Warszaty wagonowe Kolei Warszawsko-Terespolskiej	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Chodakowska Numer budynku: 100	
2	00026068	budynek przemysłowy		Warształt napraw i utrzymania transformatorów	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Podskarbińska Numer budynku: 54	
3	00019566	budynek przemysłowy		Port lotniczy - hangar "A"	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Włochy Nazwa ulicy: 17 Słyczna Numer budynku: 47	

Część B - Karty adresowe zabytków nieruchomych wyłączone z gminnej ewidencji zabytków m.st. Warszawy

LP	ID	Obiekt	Nazwa historyczna obiektu	Nazwa współczesna obiektu	Adres	Nr w rejestrze
1	00001132	dom		Osiedle Boernerowo (1 Osiedle Łączności) - dom drewniany typu B	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Bawelmana Numer budynku: 26	
2	00001121	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 10)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
3	00001122	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 11)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
4	00001130	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - transformatorownia	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 12)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
5	00001123	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - laboratorium	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 13)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
6	00001124	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 14)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
7	00001125	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 15)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
8	00001126	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 16)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
9	00001127	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 20)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
10	00001128	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 21)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
11	00001117	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 6)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
12	00001118	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 7)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	

Część B - Karty adresowe zabytków nieruchomych wyłączone z gminnej ewidencji zabytków m.st. Warszawy

LP	ID	Obiekt	Nazwa historyczna obiektu	Nazwa współczesna obiektu	Adres	Nr w rejestrze
13	00001119	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojtkowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 8)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
14	00001120	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - magazyn	Wojtkowe Zakłady Lotnicze nr 4 (budynek nr 9)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Księcia Bolesława Numer budynku: 1/3	
15	00001135	dom		Osiedle Boemerowo (II Osiedle Łączności) - dom drewniany typu C	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Kutnickiego S Numer budynku: 35	
16	00001140	dom		Osiedle Boemerowo (kolonia im. Aleksandry Piłsudskiej)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Sobczaka M Numer budynku: 8	
17	00001246	dom		Osiedle Boemerowo (III Osiedle Łączności) - dom murowany	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Telewizyjna Numer budynku: 39	
18	00001106	budynek administracyjny	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - kasyno	Centralny Wojskowy Klub Sportowy "Legia" (budynek nr 65)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Waldorffa J Numer budynku: 39	
19	00001108	budynek przemysłowy	Zespół Wytwórni Amunicji nr 1 - laboratorium	Centralny Wojskowy Klub Sportowy "Legia" (budynek nr 78)	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bemowo Nazwa ulicy: Waldorffa J Numer budynku: 41	
20	00003318	dom		Osiedle Powystawowe "Tani Dom Własny"	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bielany Nazwa ulicy: Ceglowska Numer budynku: 37	
21	00003857	szkola		Szkoła Podstawowa nr 133	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bielany Nazwa ulicy: Fontany A Numer budynku: 3	
22	00003344	dom		Osiedle Powystawowe "Tani Dom Własny"	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bielany Nazwa ulicy: Lesznowolska Numer budynku: 11	
23	00003371	szkola	Szkoła Powszechna	Liceum Ogólnokształcące nr XXXIX im. Lotnictwa Polskiego	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bielany Nazwa ulicy: Zuga B Numer budynku: 16	
24	00003767	dom	Szkoła powszechna - dom nauczycielski		Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Bielany Nazwa ulicy: Zuga B Numer budynku: 16A	

Część B - Karty adresowe zabytków nieruchomości wyłączane z gminnej ewidencji zabytków m.st. Warszawy

LP	ID	Obiekt	Nazwa historyczna obiektu	Nazwa współczesna obiektu	Adres	Nr w rejestrze
25	00004423	budynek biurowy	Księgarnia "Uniwersus"	Uniwersus	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Mokotów Nazwa ulicy: Belwederska Numer budynku: 20/22	
26	00024144	dom	SBM "Osiedle Belwederskie"		Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Mokotów Nazwa ulicy: Chelmska Numer budynku: 46	
27	00024345	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Mokotów Nazwa ulicy: Konduktorska Numer budynku: 16	
28	00024346	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Mokotów Nazwa ulicy: Konduktorska Numer budynku: 18	
29	00004721	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Mokotów Nazwa ulicy: Malczewskiego A Numer budynku: 15	
30	00005342	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Ochota Nazwa ulicy: Białobrzaska Numer budynku: 23	
31	00005770	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Ochota Nazwa ulicy: Siewierska Numer budynku: 8	
32	00026055	zespół urbanistyczny; zespół budowlany		Układ urbanistyczny i zespół zabudowy Ronda im. J. Waszyngtona	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy:	
33	00026050	dom		Układ urbanistyczny i zespół zabudowy Ronda im. J. Waszyngtona - SM Ministerstwa Kultury i Sztuki	Numer budynku: Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Aleja Waszyngtona J Numer budynku: 2A	
34	00026051	dom		Układ urbanistyczny i zespół zabudowy Ronda im. J. Waszyngtona - SM Ministerstwa Kultury i Sztuki	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Finlandzka Numer budynku: 12	
35	00026052	dom		Układ urbanistyczny i zespół zabudowy Ronda im. J. Waszyngtona - SM Ministerstwa Kultury i Sztuki	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Francuska Numer budynku: 47	
36	00006328	dom		Układ urbanistyczny i zespół zabudowy Ronda im. J. Waszyngtona - SM Ministerstwa Kultury i Sztuki	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Francuska Numer budynku: 49	

Część B - Karty adresowe zabytków nieruchomości wyłączane z gminnej ewidencji zabytków m.st. Warszawy

LP	ID	Obiekt	Nazwa historyczna obiektu	Nazwa współczesna obiektu	Adres	Nr w rejestrze
37	00026053	dom		Układ urbanistyczny i zespół zabudowy Ronda im. J. Waszyngtona - SM Ministerstwa Kultury i Sztuki	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Francuska Numer budynku: 52	
38	00006333	dworzec kolejowy		Dworzec Warszawa Wschodnia - część południowa	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Lubelska Numer budynku: 1	
39	00006326	hala targowa	Kino "1 Maj"		Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Podskarbińska Numer budynku: 4	
40	00006951	obiekt sportowy		Yacht Klub Polski	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Wai Miedzyszynski Numer budynku: 377	
41	00026023	oficyna			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Południe Nazwa ulicy: Zamoyckiego J. Numer budynku: 45	
42	00007920	szkola	Budynek dwóch szkół powszechnych	Zespół Szkół Zawodowych FSO S.A. im. 2 Warszawskiej Dywizji Piechoty	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Północ Nazwa ulicy: Jagiellońska Numer budynku: 71	
43	00007946	dworzec kolejowy		Dworzec Warszawa Wschodnia - część północna	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Północ Nazwa ulicy: Kijowska Numer budynku: 20	
44	00007919	oficyna			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Praga Północ Nazwa ulicy: Targowa Numer budynku: 35/37	
45	00010913			Zespół mieszkaniowy "Szwoleżerów"	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Numer budynku: Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Aleja Solidarności Numer budynku: 105/111	
46	00011192	szkola		Osiedle Mirów - 21 Spoleczne Liceum Ogólnokształcące im. Jerzego Gradowskiego, d. pralnia i kotłownia	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Aleja Solidarności Numer budynku: 105/111	
47	00010747	dom		Budynek mieszkalne Ambasady Chińskiej	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Aleja Jana Pawła II Numer budynku: 36C	
					Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Bonifraterska Numer budynku: 1	

Część B - Karty adresowe zabytków nieruchomości wyłączane z gminnej ewidencji zabytków m.st. Warszawy

LP	ID	Obiekt	Nazwa historyczna obiektu	Nazwa współczesna obiektu	Adres	Nr w rejestrze
48	00010959	galeria sztuki		Pawilon wystawienniczo-konferencyjny SARP	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Foksal Numer budynku: 2	
49	00010798	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Frascati Numer budynku: 8	
50	00010790	teatr		Teatr Żydowski	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Frascati Numer budynku: 10	
51	00009387	oficyna; dom		Oficyna I	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Grzybowski pl. Numer budynku: 12/16	
52	00010804	hotel		Hotel Urzędu Rady Ministrów "Klonowa"	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Hoża Numer budynku: 13	
53	00009495	budynki administracyjne; hotel		Budynki biurowy d.CRZZ Pozostałości gmachu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i hotelu "Helvetia"	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Kopernika M Numer budynku: 36	
54	00011008	wyższa uczelnia techniczna		Politechnika Warszawska Pawilon Technologii Chemicznej	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Koszykowa Numer budynku: 75	
55	00010756	dom		Dom Nauczycielskiej Spółdzielni Mieszkaniowej	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Matejki J Numer budynku: 4	
56	00009746	galeria sztuki		Dom Artysty Plastyka z zachowanymi arkadami ogrodzenia Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Mazowiecka Numer budynku: 11 A	
57	00009917	dom		Kamienica Władysława Hoffmana	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Nowowiejska Numer budynku: 4	

Część B - Karty adresowe zabytków nieruchomości wyłączonych z gminnej ewidencji zabytków m.st. Warszawy

L.P.	ID	Obiekt	Nazwa historyczna obiektu	Nazwa współczesna obiektu	Adres	Nr w rejestrze
58	00010013	ambasada		Ambasada Republiki Francuskiej	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Piękna Numer budynku: 1	
59	00011293	budynek usługowy		Dom Meblowy Emilia	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Piater E Numer budynku: 51	
60	00011295	budynek usługowy	Pawilon d. Hotelu Powiśle	Klub "Syreni Spiew"	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Numer budynku: 2	
61	00010767	dom		Dom mieszkalny Spółdzielni Pracowników PAN	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Wilejska Numer budynku: 20	
62	00010768	dom	Dom Nauczycielskiej Spółdzielni Mieszkaniowej		Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Śródmieście Nazwa ulicy: Wilejska Numer budynku: 9	
63	00014167	kinno		Dom Kultury ARSUS	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Ursus Nazwa ulicy: Traktorzystów Numer budynku: 14	
64	00015165	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Ursynów Nazwa ulicy: Baletowa Numer budynku: 51	
65	00015166	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Ursynów Nazwa ulicy: Baletowa Numer budynku: 51	
66	00015185	dom		Folwark Wolica - czworak	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Ursynów Nazwa ulicy: Nowoursynowska Numer budynku: 102A	
67	00016155	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wawer Nazwa ulicy: Derwida Numer budynku: 10	
68	00020063	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wola Nazwa ulicy: Górczewska Numer budynku: 139	

Część B - Karty adresowe zabytków nieruchomych wyłączone z gminnej ewidencji zabytków m.st. Warszawy

LP	ID	Obiekt	Nazwa historyczna obiektu	Nazwa współczesna obiektu	Adres	Nr. w rejestrze
69	00020752	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wola Nazwa ulicy: Górczewska Numer budynku: 141	
70	00020269	budynek gospodarczy	Zespół budynków kolejowych Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedzińskiej - magazyn towarowy	magazyn	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wola Nazwa ulicy: Kolejowa Numer budynku: 8/10	
71	00020136	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wola Nazwa ulicy: Pańska Numer budynku: 112	
72	00020510	budynek przemysłowy		Mennica Polska	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wola Nazwa ulicy: Pereca II Numer budynku: 21	
73	00020408	zespół przemysłowy		Odlawia i Ilcznia części metalowych Czesława Buczynskiego	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wola Nazwa ulicy: Spokojna Numer budynku: 5	
74	00020724	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wola Nazwa ulicy: Wronia Numer budynku: 33	
75	00020339	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wola Nazwa ulicy: Wronia Numer budynku: 52	
76	00020668	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Wola Nazwa ulicy: Zawiszy Numer budynku: 7A	
77	00022048	szkola	Szkola Rzemiosł	Zespół Szkół nr 31	Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Żoliborz Nazwa ulicy: Fejńskiego A. Numer budynku: 13	
78	00021248	dom	Budynek tzw. kryzysowy dla podoficerów		Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Żoliborz Nazwa ulicy: Krajeńskiego R Numer budynku: 4	
79	00021617	dom			Miejscowość: Warszawa Dzielnica: Żoliborz Nazwa ulicy: Pogonowskiego S Kpt Numer budynku: 32	

Warszawa, dnia 13.02.2013

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

l.dz. DOZ-OAiK-6700/1298-2/12[KS]

Postanowienie

W związku z zażaleniem Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, Oddział w Warszawie z dnia 5.10.2012 r. (data wpływu: 10.10.2012 r.), na postanowienie Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie, nr 433/12 z dnia 26.09.2012 r., znak: WD.5130.1.19.2012, odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków – zgodnie z treścią wniosku – „zespołu urbanistyczno- architektonicznego składającego się z Placu Grzybowskiego, skweru i budynków stanowiących dowód istnienia w Warszawie Centrum kultury żydowskiej, zarówno przed II wojną światową jaki i po jej zakończeniu” – teren oznaczony na załączniku do wniosku; zespół tworzą: Synagoga Nożyków, 1898-1902; budynek administracyjno-biurowy, 1883, 1929-31(ul. Twarda 6); budynek Teatru Żydowskiego, 1967 (plac Grzybowski12/16); plac Grzybowski, XVII w. oraz skwer i zieleniec wokół synagogi, XIX/XX w.– działając na podstawie art. 89 pkt 1, art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 162, poz.1568, z późn. zm.) oraz art. 17 pkt 2, art. 127 § 2, art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 144 Kodeksu postępowania administracyjnego,

postanawiam:

- utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Na podstawie akt sprawy ustalono następujący stan faktyczny.

Pismem z dnia 9.07.2012 r. Towarzystwo Opieki nad Zabytkami, Zarząd Oddziału w Warszawie, zwróciło się do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków zespołu urbanistyczno - architektonicznego składającego się z Placu Grzybowskiego, skweru i budynków stanowiących dowód istnienia w Warszawie Centrum kultury żydowskiej, zarówno przed II wojną światową jaki i po jej zakończeniu” – teren oznaczony na załączniku do wniosku; zespół tworzą: Synagoga Nożyków, 1898-1902; budynek administracyjno - biurowy, 1883, 1929-31 (ul. Twarda 6); budynek Teatru Żydowskiego, 1967 (plac Grzybowski12/16); plac Grzybowski, XVII w. oraz skwer i zieleniec wokół synagogi, XIX/XX w”.

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków postanowieniem nr 433/12, z dnia 26.09.2012 r., odmówił wszczęcia postępowania ww. sprawie.

Zażalenie na ww. postanowienie wniosło, dochowując ustawowego terminu, Towarzystwo Opieki nad Zabytkami, Oddział w Warszawie.

Po przeanalizowaniu akt sprawy organ zażaleniowy stwierdził co następuje.

Podstawę prawną wniosku o wszczęcie postępowania w przedmiotowej sprawie, stanowi art. 31 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem wszczęcia postępowania jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny. Zgodnie z art. 31 § 2 Kodeksu postępowania

administracyjnego organ administracji publicznej, uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione, postanawia o wszczęciu postępowania z urzędu lub o dopuszczeniu organizacji do udziału w postępowaniu. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania lub dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji społecznej służy zażalenie. Zdanie drugie zacytowanego przepisu stanowi dla organu administracji publicznej podstawę do wydania postanowienia o odmowie wszczęcia z urzędu żadanego przez organizację społeczną postępowania, w przypadkach kiedy uzna zgłoszone żądanie za nieuzasadnione. W ocenie organu odwoławczego wydanie tej treści rozstrzygnięcia może mieć miejsce w przypadku stwierdzenia przez organ braku którejś z przesłanek wskazanych w ust. 1 tego artykułu, a w szczególności jeśli zgłoszone żądanie nie pozostaje w związku z celami statutowymi tej organizacji, bądź nie odpowiada interesowi społecznemu. Wskazać trzeba, że jedynie faktyczne i prawne powiązanie celów statutowych organizacji z meritem postępowania administracyjnego, którego domaga się ona wszczęcia, może powodować zastosowanie art. 31 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wskazał, że „stowarzyszenie oparło swoje wystąpienie na celach statutowych” przywołując § 9 pkt 2 i 6 statutu Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, zgodnie z którym Towarzystwo realizuje swój cel, jakim jest podejmowanie działań i realizowanie przedsięwzięć zmierzających do ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz pobudzanie inicjatywy społecznej na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami przez propagowanie potrzeby opieki nad zabytkami i krajobrazem kulturowym oraz krzewienie wiedzy o zabytkach i promowanie wiedzy historycznej przez turystkę oraz współpracę z jednostkami państwowymi i samorządowymi, zwłaszcza z instytucjami ochrony zabytków i ochrony środowiska. W tym miejscu należy przywołać wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, który w wyroku z dnia 24 kwietnia 2006 r., sygn. akt IV SA/Wa 1399/05, stwierdził, że „Statut organizacji społecznej co do jego celów nie może być interpretowany rozszerzająco, zważywszy iż udział organizacji społecznej w postępowaniu na prawach strony stanowi wyjątek od zasady, iż mogą w nim uczestniczyć wyłącznie podmioty mające w tym interes prawny, a przyznanie uprawnień strony dodatkowemu podmiotowi ma istotny wpływ na zakres praw i obowiązków faktycznych stron postępowania”.

Niemniej jednak do spełnienia żądania opartego na art. 31 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, niezbędne jest, jak słusznie wskazał organ pierwszej instancji, spełnienie także drugiej przesłanki w postaci interesu społecznego przemawiającego za wszczęciem postępowania z urzędu.

W niniejszej sprawie organ musi rozważyć czy wszczęcie postępowania administracyjnego w przedmiocie wpisania do rejestru zabytków zespołu urbanistyczno-architektonicznego składającego się z Placu Grzybowskiego, skweru i budynków stanowiących dowód istnienia w Warszawie Centrum kultury żydowskiej, zarówno przed II wojną światową jak i po jej zakończeniu jest zgodne z interesem społecznym.

Wnioskująca organizacja jako przesłankę przemawiającą za wszczęciem ww. postępowania wskazuje fakt, iż przedmiotowy obszar powinien zostać objęty ochroną konserwatorską wynikającą z wpisu do rejestru zabytków „ze względu na posiadane wartości historyczne i świadectwo dziedzictwa niematerialnego”. Zdaniem Wnioskodawcy teren ten „prócz swoich walorów historycznych (centrum przedwojennej żydowskiej dzielnicy) pełni istotną w skali miasta funkcję jako nośnik niematerialnej kultury żydowskiej” Towarzystwo Opieki nad Zabytkami podkreśla, „że wartość całego zespołu nie leży w charakterze jego powstania jako integralnego obszaru – układu urbanistycznego, ale w bogatej historii, która ukształtowała go głównie na przestrzeni ostatniego stulecia”, a „Zachowanie budynków Synagogi, Białego Budynku, Teatru Żydowskiego, a także skweru wokół synagogi i zieleńca po jej północnej stronie pozwoli na odpowiednie potraktowanie tego unikalnego zespołu”.

Należy zgodzić się z Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, iż „wskazane do ochrony relikty rozplanowania i zabudowy”, nie odpowiadają ustawowym definicjom zespołu budowlanego i układu urbanistycznego tzn. nie tworzą przestrzennego założenia miejskiego, zawierającego zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg, ani powiązanej przestrzennie grupy budynków wyodrębnionej ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi .

Z powyższego wynika, że organ pierwszej instancji, dokonał oceny przedmiotowego terenu pod kątem posiadanych wartości artystycznych, historycznych i naukowych, a zatem ustalenia czy obiekt może być uznany za zabytek w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W tym miejscu należy stwierdzić, że organy ochrony zabytków są władne do dokonywania oceny obiektu bądź terenu pod względem posiadanych przez niego wartości artystycznych, historycznych i naukowych. (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 maja 2007 r. sygn. akt 119/07, Lex 347785 czy wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2009 r., sygn. akt 1693/08).

Należy podkreślić, że objęcie prawną ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków dotyczy obiektów o wysokich wartościach historycznych, naukowych i artystycznych, uzasadnionych okolicznościami m.in. takimi jak występowanie cech stylowych - zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz obiektu, powiązanie z osobą wybitnego architekta lub budowniczego itp., które przesądzają o jego znaczeniu jako świadectwa określonego etapu rozwoju architektury i budownictwa. Wpis do rejestru zabytków dotyczy także obiektów o istotnych wartościach historycznych lub naukowych, których walory wyróżniają je ponad inne obiekty tego rodzaju lub ponad większość obiektów historycznych. Jak wynika z akt sprawy, na terenie objętym wnioskiem Towarzystwa Opieki nad zabytkami, Oddział w Warszawie, znajdują się wpisane do rejestru zabytków

- pod nr 873, na podstawie decyzji z dnia 1.12.1973 r., synagoga Nożyków,
- pod nr 169, na podstawie decyzji z dnia 1.07.1965 r., założenie urbanistyczne pl. Grzybowskiego,
- pod nr 172, na podstawie decyzji z dnia 1.07.1965 r., kamienica przy pl. Grzybowskiem 10,
- pod nr 671, na podstawie decyzji z dnia 1.07.1965 r., kamienica przy pl. Grzybowskiem 12
- pod nr 170, na podstawie decyzji z dnia 1.07.1965 r., kościół p.w. Wszystkich Świętych, pl. Grzybowski 3/5.

Z kolei analiza wartości zabytkowych budynku przy ul. Twardej 6 w Warszawie, stanowi przedmiot odrębnego postępowania administracyjnego, wszczętego na wniosek innej organizacji społecznej – Zespołu Kulturowego Dziedzictwa Warszawy „ZOK”.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego podtrzymuje stanowisko organu ochrony zabytków pierwszej instancji, iż nie jest wystarczającą podstawą do wpisywania przedmiotowego terenu do rejestru zabytków, wyłącznie ze względu na jego, wskazywaną we wniosku, komplementarność o charakterze niematerialnym, wynikający z powiązania z kulturą i historią Żydów w Warszawie.

Reasumując, organ ochrony zabytków drugiej instancji stwierdza brak interesu społecznego we wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wpisu do rejestru zabytków „zespołu urbanistyczno - architektonicznego składającego się z Placu Grzybowskiego, skweru i budynków stanowiących dowód istnienia w Warszawie Centrum kultury żydowskiej, zarówno przed II wojną światową jaki i po jej zakończeniu” – teren oznaczony na załączniku do wniosku; zespół tworzą: Synagoga Nożyków, 1898-1902; budynek administracyjno-biurowy, 1883, 1929-31(ul. Twarda 6); budynek Teatru

Żydowskiego, 1967 (plac Grzybowski 12/16); plac Grzybowski, XVII w. oraz skwer i zieleniec wokół synagogi, XIX/XX w.

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w administracyjnym toku postępowania.

Strona, która uważałaby, że postanowienie to narusza prawo, może zgodnie z art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), może wnieść skargę, za moim pośrednictwem (02-656 Warszawa, ul. Ksawerów 13), do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego postanowienia.

A handwritten signature in black ink is visible, along with a faint circular stamp or seal. The signature appears to be 'M. Brzozowski'.

Otrzymują:

1. Towarzystwo Opieki nad Zabytkami o/Warszawa, ul. Morskie Oko 2, 02-511 Warszawa
2. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków
3. a/a

Do wiadomości:

1. Towarzystwo Społeczno- Kulturalne Żydów w Polsce – Zarząd Główny – reprezentowane przez radcę prawnego Adama Brzozowskiego, Kancelaria Prawnicza „Barylski T., Olszewski A., Brzozowski A.” – Spółka Komandytowa
2. Prezydent m.st. Warszawy, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa